

УДК 338.24

Горкуненко М.- ст. гр. БКп-31

Тернопільський національний технічний університет ім. Пулюя

ПРОБЛЕМА КОНКУРЕНЦІЇ У ВСТАНОВЛЕННІ СВІТОВОГО РИНКУ

Науковий керівник: ст. викл. Нагорняк І.С.

У другій половині минулого століття значний вплив на світовий ринок спричинила інтернаціоналізація економіки та сповільнення темпів розвитку національних ринків. Зважаючи на це виникає актуальне питання виявлення напрямків, чинників, стратегій конкурентної поведінки, що забезпечували б довготривалу перемогу на міжнародному рівні.

Серед зарубіжних науковців, які займалися питанням конкуренції, виділяють наступних: М.Портер, А.Кузнецов, К.Конрад, І.Спиридонов, Ч.Гілл, Дж. Майер., серед вітчизняних – О.Кузьмін, Н. Горбаль, А. Румянцев, І. Піддубний, І. Должанський та інші.

Центральною ідеєю теорії міжнародної конкуренції Єфремов розглядає міжнародну конкуренцію як економічну категорію, що виражає виробничі відносини, що виникають між товаровиробниками в процесі обміну продуктами праці на світовому ринку, а також політико-економічні відносини між державами стосовно отримання кращих умов на ринках збуту для себе та своїх виробників.

На думку інших вчених, міжнародна конкуренція являє собою боротьбу між фірмами різних країн за більш вигідні умови виробництва і збуту товарів на міжнародному ринку, за отримання найбільшого прибутку, за найбільш вигідні сфери вкладення капіталу. Це змагальність фірм, при якій самотійні дії ефективно обмежують можливості кожної із них односторонньо впливати на загальні умови обігу продукції на світовому ринку або на окремих національних чи регіональних ринках.

А. Кузнецов виділяє дві форми міжнародної конкуренції - багатонаціональну та глобальну конкуренцію. Багатонаціональна конкуренція - форма міжнародної конкуренції, при якій міжфірмове суперництво в кожній країні чи групі країн відбувається незалежно, тобто в такому контексті міжнародний ринок виступає набором відносно самотійних національних ринків, в національних галузях яких конкуренція здійснюється по-своєму. В процесі багатонаціональної конкуренції фірми змагаються за панування на окремих ринках. Така форма міжнародної конкуренції характерна для ринків продуктів харчування (кава, хлібні вироби, заморожені продукти, консерви, пиво), простих металовиробів тощо.

Отже, нами проаналізовано роботу вчених у напрямку дослідження питання конкуренції на світовому ринку. Завдяки міжнародній конкуренції рівні продуктивності виробництва різних країн взаємозалежні, тобто через міжнародну торгівлю і вивіз капіталу можна збільшувати продуктивність використання ресурсів країни, спеціалізуватись на тих сегментах ринку, де національні товаровиробники більш конкурентоспроможні, ніж іноземні. В протилежному випадку товари та послуги, що є менш конкурентоспроможними за закордонні, доцільніше імпортувати, тим самим підвищуючи середній рівень продуктивності в національній економіці.